

1674 წ. შა ვახტანგ მეფისა. სამხვერპლოს წინ მარჯვნივ ბესარიან არბეჯიანი ჩლოე—1735 წ.

ანტონ ქათაჯიკასი უფროსი. ამის ხელწარწერა ასე ბოლოვდება: გაწაშვენა ენა ქართველთა კეთილითა ქვერ-მეტყველობითა, და ღრამატიკა და წიგნი საფილოსოფოსონი და სამღრთოს-მეტყველონი რაოდენიმე თვით ჰქმნა, და რაოდენიმე კადმოილა სხვა-და-სხვა ენათაგან ქართველთა ენასა ზედა და ესე ვიარითა შრომითა დიდითა განმამეგნებელ ქართულისა ენისა და ეკლესიათა მიიცვალა, საგლოველად ღიდად საზოგადოებისად, წელსა 1788-სა 1788 თვესა მარტსა ა-სა.

მცხეთის სობოროში დასაფლავების უფლება ეკუთვნით ქართველ ეფეთა ჩამომავალთა—თავად გრუინსკებს და მუხრანსკებს, სობოროს არეთ გაღავანში ახნაურ გედევანიშვილებს.

ქალა ჰაზროვნებას ანგარიში უნდა გაუწიოთ.

ტურფაა და დიდებულ ბუნების ატრონი ჩვენი ქვეყანა! მრავალი იავეში ხლა ჰქონდათ უცხო ტომთ აფგლოთ იგი ხელში, მაგრამ მხნე და შეუპოვარმა ქართველობამ იგი

არავის დაანება... ვინც გულდასმით მოივლის ჩვენ ტურფა ქვეყანას, მის დიდებულ ველ-მიდვრებს, ვინც დაფიქრებით დაათვალიერებს მრავალ უხსოვართა დროთა ნაშთებს—ვინც გონების თვლით ჩაიხედავს საოცარ მატიაზეში ჩვენის ქვეყნისა და ხალხის—ის მიდღეში გადამეტებულად არ ჩასთვლის ამ ჩემ თქმას..

ყოველ გონიერ აღამიანს უნდა უყვარდეს თვისი ქვეყანა,—თვისი ხალხი. კიდის კიდემდე უნდა მოიაროს იგი. ზედ-მიწვევით შეიგნოს მისი წარსულიც და აწმყოც. განათლებულ ქვეყნის შვილინი სამშობლოს ყოველ ბიჯს მოივლიან და შეისწავლიან ხოლმე... ბუჩქთა და კორდებს არ გამოსტოვებენ. ჩვენში დიდებული საისტორიო ნაშთნი, ბუნების საოცარი სიმშვენიერენი რჩებიან არამცთუ შეუსწავლელნი, არამედ დაუთვალიერებელნი!.. *)

*) დიდებული ისტორიის ნაშთნი ლოქი არავის არ უნახავს და აუწერია. არც ლორის ნაშთნი არიან ამ ხანში ცნობილი ლიტერატურაში. საოცარი სკალატიკის ხვრელები კლდე-კარისა უხსოვარ დროიდან შესავალ შეჭვიტირებული არავის უნახავს და სხვა ამგვარნი.. ავტ.

ჯულები (ასე ეძახიან დიდრონ რგვალ პურებს), შეთქმულ ზედაშესაც თავი მოჰხადეს და დატრიალდა მშვენიერი არმატი ახალ პირულისა; მოიღო საყვარლად ჩხრიალა ლალივით წითელმა ღვინომ სადღესასწაულოთ მომხადებულ კარგად მოზრდილს ტიკში. მაშ, ოჯახისშვილია, ცოტას ხომ ვერ წაიღებს, წარტო თავისთვის ხომ არ უნდა. სადაც ჩამოხტება, გზაში, გამვლელ-გამომვლელს უნდა მისთავაზოს თუ არა?! ეკლესიის კარზედ მტერს და მოყვარეს ონდა დაუხვდეს თუ არა?!

ამ წმინდა ადგილს, დიდებულ დღეს უბრობა ხომ არ შეიძლება: მტერსაც უნდა შეურიგდეს, მოყვარე ხომ შერიგებული ჰყავს და შერიგებული. მაშ ქაშნიკი ბლომათ დასქირდება. ააქცივლეს ქრელ-ქრელი იორლა დედლები, ზვარაკი მყვირალა მაშალიც ზედ მიაყოლეს; ძველი დედა ინდაური ცომით ნასუქი, რომ მის სუქან ნაფერდლებს მთიულიც-კი ვერ შეგედავს, დიასახლისის ხელებ ცომივით ფუის. არც ხილი დაჰვიწყებია: ნედლი ჩურჩხელა, მსხალი და ვაშლი, ყურძნის ჯაგნები ბლომად მომხადდა და ყველა ეს ფთხილიდ, სათუთად ჩალოადება უზარ-მაზარ საცხენე ხურჯინებში, რომლებიც საყვარლად დაიტენებიან და გაახარებენ პატრონის გულს. უყვარს გულუხეობა ქართველს, თუ კი რამ მოეძებნება საწყალს, არაფერს დაზოგავს სტუმრისთვის, ცოლ-

იმიტომ განათლებულ ქვეყნის ინტელიგენციამ, შეგნებულმა მუშამ ზედ-მიწვევით იცის თავის სამშობლო; წარსული და აწმყო მისი კულტურის... ჩვენში სამშობლო სოფლის სახელს სწორედ ვერ გამოსთქვამენ...

ამბობენ, რაც უფრო რომელიმე ერის ინტელიგენცია დაშორებულია მშობლიო აღზრდას, მის წარსულს და აწმყო კულტურის შეგნებას, იმდენი იგი უფრო ყმა უკიდურეს რადიკალურ მიმართულებებს... მათთვის შეუსაბამოა და გაუგებარი, გამოადგება, თუ დაუღუპავს მის სამშობლოს და ხალხს ეს მიმართულება...

აი ამ თქმას უნდა დაუფიქრდეს და ანგარიში გაუწიოს ჩვენმა ინტელიგენციამ გაურჩევლად დიდ-პატარაობის...

ვისაც ჩვენი ქვეყნის ავ-კარგი უნახავს, მას აუცილებლივ გულა შესწუხებია მის მკვიდრთა მიერ უფლებათა არ ქონებით, მათში კაცურ ღირსების შელახვით, სილატაკით, განადგურებით, შიმშილით, სიტიტვლით, ბანძურობით სახლსა და ეზოში, მოუწყობლობით სოფელში და

შვილისთვის, მეტადრე ამ დღეს. ქამამ რა ქნა, ლოკამ რა ქნასო, ამბობს ქართველი.

ჩაიგო ურემში ლამაზად გძელი ბარაქიანი შინაური მატყლის დოშაკი. გვერდები არ ეტკინოს ოჯახს, რაკი სიამოვნებაა, სიამოვნება იყოს! ჩაგორდა შიგ გატენილი მუთაქები, დაბარგდა ურემი კობტად საფუძვლიანად, ერთი კვირა რომ იაროს, ბეწვი არ გამოსძვრება.

აგერ უფროსმა ვაჟმა სიმსუქნისაგან დარგვალბებული ხარ-კამბეჩიც მორეკა. ის ერთი კვირა სულ ნაყანობებში და კვლებში აძოვდა, სამცხეთოდ ასვენებდა. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის, დღეობაში მიდის, დასანიშნად! ქალის პატრონები ჯერ ურემს და ხარ-კამბეჩს დაუთვალიერებენ და მხოლოდ შემდეგ მიაქცივენ მას ყურადღებას: კარგს ოჯახისშვილს საქონლის შენახვაზედ შეეტყობაო, იტყვიან ჩვენში. ყველაფერი მზათაა. მთვარის ამოსვლას ელიან და პირველ ღამესვე გაუღებებიან გზას.

უფროსებს თვალი არ მოუხუჭუნიათ, მზადებაში არიან, ჩაცმა-დახურვაში, გასათხოვარის მორთვაში, დასანიშნის მოკაზმაში. მარტო ყმაწვილები მილაგდნენ, მაგრამ რა დაძინებთ: წამდაუწუმ საბნებიდგან თავებს ჰყოფენ, თითქოს ვინიანთ, არ გაგვეპარნენო.

აგერ მინახებულმა ბადრმა მთვარემაც ამოაშუქა საყვარლად და მო-

გარეთ... მაგრამ ყვილაზედ ძაან გულს დასთუთქვია მის უმეცრეობით, უსწავლელობით! ჩვენ ხალხს შიგ ავ-კარგის შეგნებისა არ ამოსწვლია.. მოძრაობამ შექმნიდა ცოტა რამ. მაგრამ თან ბევრი სიყალბენი დაანათლა. ამ სიყალბეთ დროა ანგარიში გაუწიოთ, თორემ იგი ანდერძს უგებს ბევრს ისეთს, რომლის დაკარგვა შემდეგში ბევრს გვაცემინებს თავსა და მკერდში...

მომაკვდინებელ ცოდვათ მიაჩნიათ, თუ შეგამჩნიეს გადამეტებული და გატაცებული სიყვარული სამშობლოსადმი, საქართველოსადმი. თუ გატაცებთ იხსენიებ შენს მხარეს, სოფელს, დიდებულ ბუნებას შენის ქვეყნის! თუ შენი ხალხისკენ მეტად იწევ ძაან ხეპრედ და ჩამორჩენილად გთვლიან, თუ ეტრფი შენს ენას, შენი ქვეყნის წარსულს, მის ისტორიას, ჩვეულებათ, წეს-წყობილებათ.

ნამდვილად-კი, ვინც გატაცებით არ ეტრფის ყველა ამას, იგი არასამშობლოს შვილი და ნამეტან საზოგადო მოღვაწე..

ხ. გულისაშვილი.

მ ც ხ ე თ ო ზ ა

დღეობა!.. იცით რა სასიამოვნოთ ესმის ეს ხმა ქართველის ყურსა? იცით რაოდენა ტკბილ მოსაგონებელს აღუძრავს მას გულში, რა ნეტარი ღიმი გაუკრთება ტუჩებზედ, რაოდენი თვალწარმტაცია სურათი გაუვლის გონებაში, რამდენი შთაბეჭდილებანი ათამაშდებიან მის ხსოვნაში?! უანგარიშო, მკითხველო, უთვალავი და მასთან რა სათუთად ინახავს, უვლის ამ ხსოვნას, რომ დადარდიანებულმა ფარჩა-ფარჩა ამოაღოვას და ისიამოვნოს მოგონებით.

აგერ ახლოვდება დღეობის დღეც. ოჯახი ერთის კვირით ადრე შეუდგება ფაცი-ფუსს: მამა ურმს თვლებს კვერცხს იწყობს, რომ ლამაზად გააგოროს საყვარელი ოჯახი მშვენიერ ტყე-მინდორში; უმცროსმა ვაჟმა ტყიდგან წნელებიც ჩამორტანა და მამამ კობტად გადაგრისა საბარო ურემზედ ჩარდახი; ზედ გადასაფარებელი ვეებერთელა ფარდაც გაბღერტეს და გაშვეეს; სადღეობო ყოჩიც გამოჩნდა თავის დიდრონი რქებით; მის დანახვაზედ შეუდგათ ბალღებს ქვილ-ხივილი, სიხარულით ცას ეწევიან. მალე თონეც აპრიალდე და გაიფანტა ჰაერში მშვენიერი დამათრობელი სურნელება ერთში მოხელილ ქადანახუქასა; გაიძახნენ სამაჟურად ორომხონჩაზედ გძელ-გძელი, შუშა-მუშა შოთები, ბარაქიანი რგვალი ვარე-

ჭვინა მკრთალა სინათლე არე-მარესურემში საქონლას შებმა დაიწყეს. დედამ ყმაწვილები წამოშალა. და ჩაცმა დაუწყაო. კარგადა გრილა; ღამის სიომ ააკანკალა საბნებიდგან ახლად გამოძმვრალი ნათბილობელი ყმაწვილები; მაგრამ სიცივე იმათ გუნებას რას წაუხდენს!

ყოჩი ურემს უკან გამოაბეს, ქალები და ყმაწვილები ურემში ჩალოადნენ, დასანიშნი ვაჟი ურემისთავს ვეფხვივით შეახტა, მამამ იაფინჯი წამოისხა; გატყლაშუნდა ჰაერში შოლტი, გაისმა მაგარი ლაწუნი იფნის სახრისა, ეს გორგალას მოჰხვდა, უხდებდა თავშივე შეხურება, და დაიძრა ურემი. გადიწერეს ყველამ პირჯვარი, ახსენეს ღმერთი და გაუღდნენ გზას.

მალე შეიყარნენ დანიშნულ ალოაგს ყველა ამ სოფლის დღეობაში წამსვლელი ურემები და დამწყრივებულნი წეროებივით გაუღდა ქარვანი დინჯათ გზას.

გაისმა ღამის მშვიდ ჰაერში ტკბილი მეურმის დილინი. ახალგაზდა მეურმეები ერთმანეთს ეჯიბრებიან სიმღერ ბში, ვით მაისში მაშალი ბუღბულები: ბევრს მათგანს ახლოს ეგულება თავის იღბალი. მოდი და ნუ მოიგებ იმის გულს ტკბილის ურმულით, ნუ აუგზნებ ახალგაზდა გულში სიყვარულის ცეცხლს, ნუ დაუმორჩილებ მთელს მის არსებას შენს დილინს!

მოხუცებულები ურემს ჩამორჩ-

კავკასიის სასოფლო სამეურნეო საზოგადოების წევრთა კრებას მიმდინარე საქმეთა გარდა განსახილველად წარედგინება მოხსენება საბჭოსი ზაფხულში საბჭოს მოქმედების შესახებ, მოხსენება, ივ. სპ. ჯაბაღარიას პურის კვალებრივ სისტემით მოყვანის შესახებ და სხვა.

→ დღეს 1 ოქტომბერს დღისით 12 საათზედ დანიშნულია სხდომა ქ. შ. წერა-კითხვის საზოგადოების მთავარ გამგეობის, რამდენიმე მიმდინარე წლის საქმეების განსახილველად.

→ ცნობილმა მწერალმა ბ.მა ივ. სუნდუკიანცმა დაამთავრა ახალი პიესა 5 მოქმედებიანი კომედია — „სიყვარული და თავისუფლება“.

→ კვირას, 4 ოქტომბერს, ზუბალაშვილის სახალხო სახლში, ქალაქის თავის მოადგილე ალ. ხატიასოვი წაიკითხავს ლექციას, რუსულ ენაზე, ერობის შესახებ.

→ 29 სექტ. 1 პოლიციის ნაწ. დაიქირეს ადმინისტრაციულ წესით გადასახლებული, და თავის ნებით დაბრუნებული ზაქარა ზანდუკელი ის თბილისში ცხოვრობდა, გორის მაზრის გიორგი ბუგიაშვილის პა-

მდენს ხერხს, ოსტატობას, უნარს იჩენს თვითნებური მათგანი, რომ მთელი ხელსაწყოები გეშობა თვალწინ; ჰხედავს, რომ მთელი შკოლა შეუქნიათ კიდაობისა, კობტა, ქლაზათიანი ქადაობისა და არა დათვური, მოუხეზავი ძიძგილაობისა.

ახლა მეორე მხარეს ნახე, ახალგაზდა ქალებს რა დროს გატარება აქვთ. იქ დაირა „მუზიკა“ გაუჩაღებიათ; შუაში ჩამდგარა ერთი მარლიანი, ყაჩაღანა დედა-კაცი, თან ოხუნჯობს, ჰხოცავს ხალხს სიცილით, თან გამოჰყავს კობტა ქალები სათამაშოთ. კაი ქალი იქნება, გაბედავს და უარს ეტყვის, არ ითამაშებს! ახლა რა მაზანდას უკეთებს მოცეკვავე ქალს, როგორ აქებს და ადიდებს იმის ხელების გაშლას, ტანის რხევას, წყალივით დაეღას; აწონებთ დასანიშნ ყმაწვილებს, რთმელნიც ბლომად მოგროვდნან და ირჩევენ საცოლეს. ეს არის იმათ გამოფენა, აქ არჩევენ თავიანთ საბედოს, იღბალს.

ჰაერში დატრიალდა მწვადის სუნნი, რომელმაც გაუღვიძა მადა მოლხინე მოთამაშეთ. მალე ყველგან გაიშალა გძელი ლურჯი სუფრა, დალაგდა გულ-წარმტაცი გემრიელი სანავაგე და შეიქმნა კამა-ღრეობა, ხუმრობა-ოხუნჯობა, ტკბილი ბასი, ცეკვა-თამაში, ერთმანეთში კერძების მიგზავნა-მოგზავნა. რამდენი მოკეთე, მოყვარე, ნათლია დაჰხვდათ ჰვენს ნაცნობებს აქ. ყველას უნდა

სპორტით. 28 სექტ. პოლიციამ შეიპყრო ფედოსოვის ქუჩაზე სახ., 25 სპირდონ აბულაძე, ამავე მიზეზით

→ 28 სექტემბერს საღამოს 7 საათზე უეცრად გარდაიცვალა კახეთის ქუჩაზე სიღნახის მოქალაქე გიორგი მონგოშვილი რომელიც მიდიოდა სოფ. აგ—შაგლაში თბ. მაზ. რომელსაც თან მიყვებოდნენ მუტივ ბეირაოვლი და იოსებ ნავარსარდიანი გვამი წაიღეს მიხეილოვის ბოლნიცაში.

→ ორშაბათს საერობო სათათბირო დაიწყებს მუშაობას.

→ ქალაქის გამგეობას ატყობინებენ რომ მიწისთვის სტეპენდია დაუნიშნია შემდეგ მოწაფეებს მ. მირიძანოვს, რ. აგატილოვს, გ. ლომინიანს მამედოვს, მეტურგილანც პატარაძეს, ფირალოვს, სარსიანს, ა. ტერმარტიროსიანს.

→ 30 სექტემბერს ს.ლ.დ.თის ბაზარში სამუშაოს საწოდებლად

გამოვიდნენ:	იშოვენს:
ბუშა	214 — 86
დურგალი	8 — 6
კალატოზი	21 — 12
მომკირწყლავი	33 — 26
მხატვარი	21 — 18

ასიამოვნოს, ყველას გული მოიგოს. თითონ დაიკლებს და სხვას-კი არ დაივიწყებს. მაშ რის ქართველი იქნებოდა!

სადღეს უკან კიდევ თამაში, ლხინი, მხიარულება და ხშირად ღამის თევაც.

და ყველა ეს, მკითხველო, დიდხანს არ ავიწყდება საწყალ მაშვრალს მიწის მუშას, დიდხანს სიამოვნობს მის მოგონებით და ხელახლად ემეება მძიმე უღელში, აორკვებს შრომას, რომ წელიწადში ერთხელ, ორჯელ მასაც შეეძლოს ცოლშვილის სიამოვნება, გახარება, მძიმე ერთფერი ცხოვრების გასხვაფერება. ეს იმათი თეატრია, კლუბი, ბალი.

და ამისთანა ჩვეულება ზოგიერთს ვაჟბატონის აზრით სულ მეტი ხარჯია, მეტი ბარჯია, რადგან ეს ჩვეულება ხალხს ალატაკებს, აზარალებს. მაშ როგორ გინდათ, ბატონებო? მიწის მუშა განა მართლა ხარი ხომ არ არის, რომ თავი ზევით აღარ აიღოს, სულ მცირე ესტეტიკური გრძნობა არ დაიკმაყოფილოს, არა ბატონებო! ჯერ სხვა რამ უკეთესი მიეციოთ ხალხსა მაგიერი და მერე ისე წაართვიოთ ეს მისგან ძველად შექმნილი გასართობი. თორემ შესაძლოა სხვაც არა მისცეთ-რა და ესეც დაუკარგოთ. მაშინ? და მაშინ მხოლოდ მუშაობა, სულ მუშაობა და კვლავ მუშაობა!.. ეს ხომ მოსაწყენია!..

იერემია გულისაშვილი.

მეფესტე 12 — 8
მებუხრე 6 — 2
იატაკის გამწმენდი 6 — —

წერილი გეგობართან.

ძვირფასო მეგობარო ანტონ! თქვენი წერილი ეს-ეს არის სწორედ დღეს მივიღე და ვერ წარმოიდგენ, როგორი აღფრთოვანებით შევეგებე. გინდ ლიჯერე გინდ ნუ, შენა წერილი ოცჯერ გადავიკითხე. თვითნებური სტრიქონი გულში იმედს მისახავს და მარწმუნებს, რომ ხსნა მხოლოდ მომავალშია. შენ ცოტა არ იყოს მისაყვედურებ, რომ მე ხანდახან პესიმისტური წერილებით გეამბობები. ერთი მხრით, მეგობარო, საფუძვლიანიც არის თქვენი ჩემდამი საყვედური, მაგრამ მთლად ნურც მე გამამტყუნებთ. ისეთი სურათების მოწამე ვარ ხშირად აქ ქალაქში, რომ ყოველივე იმედებს ჩემში რაღაც უსიამოვნება ეტყობა. გუშინდელი ძმა-ამხანაგი დღეს ჯაშუშით გამხდარა. გუშინდელი მოძმე, რომელიც სიყვარულის დროშას ეტრფოდა, დღეს სიძულვილის დროშას აფრიალებს და მოლატობის როლს ასრულებს. ყველა ამავებს რომე უფიქრდები, გონება მეკარგება და მასთან გრძნობაც განიცდის რაღაც დიდ უხერხულობას. შენი წერილი დაწვრილებით ამიწერს მთელ გაქირებას სოფლისას, და მიხატავს იმ საშინელ სურათებს, რომელიც ალაშფოთებს ადამიანს. მაგრამ რას ვიქმთ, ძმაო, სანამ ხალხი არ დადწევს თავს დღევანდელ უმეცრებას, და სანამ კარგად არ შეიგნებს ყველა ამავების მიზეზს, იქამდინ კიდევ გასტანს თქვენ მიერ ნაჩვენები სურათები. ამიტომ ყველა ჩვენგანი ვალდებულია ამავების მიზეზი გააგებინოს ხალხს, რომ ამითა შემდეგ თვით ხალხმა შესძლოს მოსპობა თავისივე გაქირებულ მდგომარეობისა. დასასრულ ბევრი, ბევრი მინდოდა კიდევ მესაუბრა შენთან წერილობით მაინც, მაგრამ ეხლა დრო და გარემოება ხელს არ მიწყობს და ამიტომ ნუ გამიწყობები. ეცადე, მეგობარო, შენი მხრით, გლენებს იმედი მისცე და თან ეს პატარა ლექსიც დაუძღერო:

კი მართადა, მეფოებს სიჩუმე,
გარშემო ვეფლავს ვეფლავ სიწყინარე,
მაგრამ, ჩაგრულად, გუფს ნუ გაიტებს,
„ის, შენ რომ იცი“ ჯერ ცოცხალად.
პრ. გუჯ.

ნუ თუ მართალია?

ერთს ქართულ ვაზეთში ვკითხულობთ:
„ჩვენი ხალხი ხომ გუნებითაც“

არ არის კანონიერებას ჩვეული. ქართველს არც უნებურად შეუძლებია უყვარს, არც შრომა უნებურად აგვიხსნან, მაშ როგორ ვიცხოვრეთ ისტორიულად 23 საუკუნე ან როგორ შევინარჩუნეთ წმინდად, უცვლელად უმაღლესი ზნეობრივი ქრისტეს მოძღვრება 19 საუკუნის განმავლობაში.

„ვინმე ხუცავს“ შემდეგ შაქი. თხვას აქლავს მცხეთის საკათალიკოზო ეკლესიის კრებულს.

გთხოვთ უმორჩილესად შეგვაცუბონოთ.

1. „ანტიოქის“ ძველი ეკლესია თავისის მისავალ მიდამოთი გიწერიათ თუ არა (კლიროვოი) ეკლესიის საბუთებში, როგორც ძველი ნაშთი.

2. თუ არ გიწერიათ, რა მიზეზია? ხომ იყო განკარგულება, რომ მაგვარი ნაშთები უნდა მიიღოს თავისს მფარველობასა ქვეშე მახლობელ შტატის ეკლესიის კრებულმა და უნდა მოუაროს, რომ არავინ დაისაკუთროს და არ დაანგრის?

3. რა საბუთით, ან ვისის ნებით გადაუქცევიათ ის ძველი ეკლესია საქათმეთ, ბოსლად, რომ შიგ ქათმეში, ძროხები და ღორები თურმე ბინადრობენ და მის, „ანტიოქის“ გარეშეში მიდამოზე კერძო პირები აშენებენ სახლებს?

4. თქვენ, როგორათაც ივერიის ეკლესიის სადგველო და საეკლესიო მოსამსახურეთა, ნუ თუ ესე ვითარ უბადრუკება არ გაუფოთებთ და ყურადღებას არ აქცევთ, ან რაში გამოიხატება მისადმი („ანტიოქისადმი“) ზრუნველობა?

გთხოვთ უმორჩილესად ამაზე პასუხი გვიბოძოთ. ამასაც მოვესწარით, რომ იმ ადგილს, სადაც გუშინ და გუშინ წინ სანთელს ვანთებდით და მუხლს ვიდრეკდით, ბოსლად ჰხდინან, საქათმედ და საღორედ, როგორც დაგვარწმუნა ბატ. გიგო გაბაშვილმა. ან ვინ მისცა იქ მოსულთ სახლის აშენების ნება, ან ვინ დაუმტკიცა ის მიდამო კერძო პირთ? უპატრონო ეკლესიას ეშმაკები ეპატრონებოდნენო, სწორედ ეს არის! „ანტიოქის“ ეკლესია უძველესი ნაშთია თვისის ციხე კოშკით და მიდამო ხაროებით მცხეთაში და მიკვირს ან ქართველი მცხეთელები როგორ შესცქერიან ამ უბედურებას?

რედაქტორ გამომცემელი
დავით ხრამლაშვილისა.

**გაიხსნა ღებანი
ხალხური ლექსები
და სიმღერები**

შეკრებილი ი. კარგარეთელის-მიერ.
იყიდება „ქ.-შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში.

გამოცდილი მასწავლებელი

ამზადებს მოწაფეთ საშუალო სასწავლებლისათვის.
იზმაილოვის ქუჩა № 14.